

#RAUL CASTRO ODLAZI, MIGUEL DIAZ-CANEL DOLAZI#

Izborom novog predsjednika u četvrtak Kuba ulazi u novo doba. Raul Castro predat će dužnost svome nasljedniku, prvome šefu države nakon šest desetljeća koji neće biti iz njegove obitelji.

Sve upućuje da će nasljednik biti aktualni prvi potpredsjednik Miguel Diaz-Canel (57), drugi čovjek režima zadnjih pet godina koji je fizički pomalo nalik američkom glumcu Richardu Gereu.

Diaz-Canel nema revolucionarni pedigree, a u svome će mandatu morati pokazati da je sposoban potaknuti stagnirajuće kubansko gospodarstvo.

Njegov izbor za predsjednika prva je generacijska smjena vlasti od revolucije. Riječ je o ljudima koji će preuzeti zemlju iz ruku nekadašnjih gerilaca predvođenih braćom Castro, Fidelom i Raulom koji su svrgnuli korumpiranog diktatora Fulgencia Batistu 1959. godine.

Od revolucije 1959. Kuba je iskusila samo jednu tranziciju na vrhu vlasti. Bilo je to 2006. kada je Fidel Castro, svladan bolešću, prepustio palicu mlađem bratu nakon više 40 godina na vlasti. Fidel je deset godina poslije toga i umro, a sada je red na Raulu (86) da prepusti palicu predstavniku novog naraštaja kojeg će u četvrtak izabrati parlament.

Iako pripada postrevolucionarnoj generaciji, Diaz-Canel političar je kojega smatraju odanim čovjekom režima, komunistom koji se strpljivo uspinjao partijskim stepenicama i konsenzusom je odabran za nasljednika Castru.

Kontinuitet

"Ne mogu zamisliti lomove u našoj zemlji. Mislim da je iznad svega potreban kontinuitet", rekao je pragmatični Diaz-Canel.

Kubanci i nisu pokazali neko veće zanimanje za novog predsjednika, napisala je poznata blogerica Yoani Sanchez opisavši izbore kao "proces koji organiziran tako da se ništa ne promijeni".

"Raul odlazi kada je i rekao i kako je rekao, on drži riječ", smatra Miguel Reyes, prodavač rukotvorina blizu luke u Havani pa dodaje: "Bit će čudno ne vidjeti više člana obitelji Castro za upravljačem".

Među mlađim političarima koji će preuzeti ključne uloge u novoj vladi nalaze se i bivši ministar gospodarstva i planiranja Marino Murillo, ministar zdravstva Roberto Morales i ministar vanjskih poslova Bruno Rodriguez.

Čak i ako su novi čelnici izrazito neskloni velikim promjenama, morat će unijeti znatna poboljšanja u živote Kubanaca kako bi ojačali svoju vlast, kažu analitičari.

"Suprotno od svojih prethodnika koji su moć baštinili na temelju revolucionarnih pedigreea, Diaz-Canel morat će izgarditi legitimitet na temelju vlastitih poteza", napisala je stručnjakinja za Kubu Marguerite Jimenez u američkom časopisu Foreign Affairs.

Izazovi

Novi predsjednik morat će se suočiti s velikim izazovima, a među njima je poticanje gospodarstva koje je palo za 0,9 posto 2016. i naraslo za samo 1,6 posto prošle godine.

Duboka ekonomska kriza u Venezueli, kubanskoj saveznici, utjecala je i na kubanske financije u vrijeme kada američki predsjednik Donald Trump povećava gospodarski pritisak na otok, otežava mogućnosti poslovanja i uvodi ograničenja na putovanja koja je ublažio Trumpov prethodnik Barack Obama.

Kuba će morati privući 2,5 milijarda dolara stranih ulaganja u turizam - a to je jedan od njezinih glavnih izvora prihoda, kao i u druge sektore gospodarstva ako želi potaknuti oporavak, ocjenjuje vlada.

"Ako vam je plaća nedostatna, svi drugi (politički planovi) mogu zvučati dobro, ali plaća je ta koja presuđuje", kaže neimenovani čuvar parkirališta u Havani.

Prosječna mjesečna plaća na Kubi iznosi samo 30 dolara.

Diaz-Canel morat će kormilariti između različitih stajališta unutar same partije koja nije jedinstvena u strategiji kako potaknuti gospodarski rast, a to uključuje i privatni sektor.

Privatnici

Kubu je u 2017. posjetilo 4,7 milijuna turista i upravo je turistički procvat potaknuo razvoj privatnog sektora koji zapošljava više od trećine radne snage, prema podacima skupine za ljudska prava WOLA sa sjedištem u Washingtonu.

Pojava privatnog sektora je, međutim, počela stvarati društvene nejednakosti, a one potječu i iz dvostrukog deviznog sustava Kube koja ima peso i konvertibilni peso vezan uz dolar.

Ljudi koji primaju čvrstu valutu od rodbine iz inozemstva ili su, primjerice, zaposleni u turizmu lakše kupuju proizvode bolje kvalitete u trgovinama za turiste u kojima se plaća konvertibilnim pesom.

Pred Castrovim nasljednikom Diaz-Canelom bit će zadaća ujediniti dvije valute, a riječ je o projektu koji se planira godinama, zato jer ulagači taj sustav ističu kao veliku zapreku u poslovanju.

"Raul Castro ostavlja sustav koji je i stabilan i krhak, s ozbiljnim problemima održivosti", kaže analitičar Arturo Lopez-Levy.

Novi kubanski lideri morat će se pozabaviti i slobodom izražavanja, koja je jako ograničena, čak do te mjere da mnogi ljudi odbijaju u javnosti razgovarati o politici.

Diaz-Canel naznačio je da bi mogao proširiti pristup internetu, koji je jedan od najlošijih u regiji.

Kuba mijenja kormilara, vjerojatno ne i smjer plovidbe

Kategorija: SVIJETAžurirano: Srijeda, 18 Travanj 2018 08:13

Objavljeno: Srijeda, 18 Travanj 2018 08:09

Bez obzira na to kakve promjene poželi provesti novi predsjednik, morat će voditi računa o stajalištima Raula Castra koji će ostati šef Komunističke partije i imati snažan utjecaj na vojsku.

Neki promatrači ocjenjuju da to i neće biti zapreka jer je i sam Castro potaknuo niz reforma i mogao bi zauzdati najkonzervativnije članove stare garde.

(Hina)

